

Ziemeļamerikas zāgmateriālu tirgus saglabāsies svārstīgs 2022. gada 4. ceturksnī un 2023. gada 1. ceturksnī

Pēc tam, kad Ziemeļamerikas pandēmijas izraisītā mājokļu tirgus uzplaukuma laikā kokmateriālu cenas bija sasniegušas rekordaugstu līmeni, 2022. gadā tās ir piedzīvojušas kritumu un nesen sasniedza līdz šim zemāko punktu šajā gadā.

Aizņemšanās procentu izmaksu kāpums un vēsāks mājokļu tirgus izraisīja zāgmateriālu nākotnes līgumu cenu kritumu, septembra beigās sasniedzot zemāko līmeni - 413 ASV dolāru par tūkstoš dēļu pēdām (1000 d.p. ir apm. 2,34 kbm), kas ir par 64 % zemāks nekā šā gada augstākajā punktā, un 2021. gada augstāko cenu līmenis ir tikai tāls piemērs. Augstākas hipotekāro kredītu likmes "visu apslāpē" kokmateriālu tirgū. Lai gan mājokļu būvniecības uzsākšanas tendence joprojām bija salīdzinoši laba, tas ne vienmēr bija labākais būvniecības nozares veselības rādītājs Kanādā, jo uzsākto būvdarbu apjoms pašlaik ievērojami apsteidz pabeigto būvdarbu apjomu. Esošo mājokļu cenas jau bija pārāk augstas, tāpēc tām būs jāpazeminās un jākļūst pieejamākām, un visi gaidīs, kamēr ekonomika pārdzīvos recesijas pārtēriņu, līdz procentu likmes atkal kļūs zemākas un tirgus atkal varēs stimulēt.

Lai gan pašlaik aktivitāti veicina mājokļu būvnieki, kuriem joprojām ir esošie pasūtījumu projekti, 2023. gada pirmajā pusē var iestāties zināms klusums, līdz brīdim, kad procentu likmes sāks samazināties.

Kokmateriālu cenas nākamgad, visticamāk, nostabilizēsies kaut kur 450-500 ASV dolāru robežās, kas ir ievērojami zemākas nekā pēdējos divos gados, taču joprojām ir augstākas par ilgtermiņa tendenci, kas ir aptuveni 400 ASV dolāru. Tomēr līdz tam laikam varētu būt svārstīgs laiks, un iespējami vēl citi pavērsieni, jo tirgus turpina cīnīties ar dažādām problēmām.

Piegādes ķēdes sastrēgumi traucēja kokmateriālu pārvadājumus un transportēšanu pandēmijas kulminācijas laikā, tādējādi veicinot izmaksu pieaugumu. Lai gan konteineru un kravas automašīnu pārvadājumu tarifi ir ievērojami samazinājušies, kas liecina par to, ka piedāvājums un pieprasījums atgriežas līdzsvarā, dažas Britu Kolumbijas provinces kokzāgētavas strādā tikai trīs dienas nedēļā, jo tās nespēj nogādāt kravas

automašīnas vai vagonus, lai izvestu koksni. Lielāko daļu trešā ceturkšņa tās ir strādājušas ar lejupslīdi, un sagaidāms, ka tās strādās ar kritumu arī lielāko daļu ceturta ceturkšņa. Tāpēc citos reģionos joprojām ir problēmas.

Izskatās, ka kokmateriālu tirgū Eiropa ir visvairāk cietusi no Krievijas kara Ukrainā, jo Eiropas tirgos valda haoss, jo kokapstrādes rūpnīcām ir augstas enerģijas izmaksas.

Eiropā varētu gaidāms drūms ceturtais ceturksnis, un, lai gan Kanādā vajadzētu justies mierīgāk, tas joprojām ir nesaraujami saistīts ar to, kas notiek ASV uz dienvidiem no robežas. Ķīnas tirgus ir vājš un ar ļoti zemām cenām, un Japānas tirgus ir stabils, bet cenas šobrīd ir līdzīgas ASV cenām.

Tā kā piegādes ķēde sāk uzlaboties un rūpnīcas sāk palielināt ražošanu, mēs piedzīvosim nelielu daļēji "perfektu vētru", kad būs pārāk liela ražošana un pārāk mazs pieprasījums. Tas ir viens no iemesliem, kādēļ zāģmateriālu tirgū tuvākajos mēnešos gaidāms potenciāli svārstīgs periods, pirms tas beidzot nostabilizēsies līdz pastāvīgam līmenim.

Kokrūpniecības uzņēmumi ierobežo kokmateriālu ražošanu un tirgotāji nepasūta daudz koksnes, un tad pasūtījumu krājumi rūpnīcās ir ļoti ierobežoti - tiklīdz pieprasījums palielinās vai strauji pieaug, pēkšņi sākas cenu lēciens. Tāpēc mēs varam sagaidīt strauju cenu kāpumu līdz pat 600 ASV dolāriem, līdz kamēr situācija līdzsvarosies un sāks samazināties. Tāpēc gaidāms diezgan svārstīgs periods - varbūt ne tik daudz ceturtajā ceturksnī, bet gan 2023. gada pirmajā ceturksnī, kad visi mēģinās sagatavoties pavasarim.